KUNTALIITTO

Kuntien ja tuottajien yhteistoiminta pakkausjätehuollossa

Eduskunnan ympäristövaliokunta, 13.4.2021

Erityisasiantuntija Tuulia Innala

Pakkaustuottajien ja kunnan yhteistyö

Sekä kunnat että tuottajat kannattavat yhteistyömallia!

- Lakisääteinen yhteistoimintavelvoite välttämätöntä, jotta jätehuoltovastuut eivät lisääntyvästi sirpaloituisi.
- Yhteistyö mahdollistaa sen, että **asukas saa kaikki tai suurimman osan jätehuoltopalveluista yhdeltä taholta, kunnalta**.
- Säätämisellä alkaa olla kiire, koska käytännön järjestelyt vievät aikaa:
  - sopimusprosessin loppuunsaattaminen + allekirjoitukset, keräyksen organisointi, mm. asukkaiden informointi ja kuljetusten kilpailutukset, määräysten tarkistukset.
- Mikäli pakkausten keräys olisi kokonaan (100 %) tuottajien vastuulla, voisi se vaarantaa esim. pakkausmetallin/-muovin ja muun metallin/muovin yhteiskeräyksen toteuttamisen.
- Tuottajien 80 %:n kustannusvastuu mahdollistaa ratkaisun, jossa
  1. asukkaiden pakkausjätteiden kuljetusmaksut alenevat ja
  2. tuottajavastuun kustantavien yritysten maksutaakan kasvua voidaan rajoittaa.
  - → Kunnille on asukasnäkökulman lisäksi tärkeää, että niiden alueella toimivat yritykset säilyvät elinvoimaisina.

KUNTALIITTO

Pakkausjätteiden keräys asuinkiinteistöiltä

Nykytila	Jatkossa, hallituksen esityksen mukaisesti

• Kunta huolehtii keräyksestä jätehuoltomääräysten mukaisesti
  • Kunnan tai kiinteistönhaltijan järjestämä kuljetus
• Pakkaustuottajalla olisi ensisijainen oikeus kerätä, mutta ei ole sitä käyttänyt
	• Kunta huolehtii keräyksestä jäteasetuksen ja jätehuoltomääräysten mukaisesti
	  • Kunnan järjestämä kuljetus
	  • Lakisääteinen yhteistoimintavelvoite, jossa kunta ja tuottaja sopivat jätelain raameissa keräyksen toteuttamisesta ja korvauksista

• Asukas maksaa keräyksen ja kuljetuksen, tuottaja kustantaa käsittelyn	• Tuottaja korvaa kunnalle keräys- ja kuljetuskuluja (vähintään 5 huoneiston kiint.)
	  • Korvauksen laskenta perustuu kuntien keräyksen ja kuljetuksen kuluihin
	  • Korvaus siirretään pakkausjätteiden taksahintoihin alentavana tekijänä
	  • Asukas maksaa nykyistä vähemmän kuljetuksesta, tuottaja kustantaa edelleenkin käsittelyn

• Jos kunta ei huolehdi, asukas voi tilata palvelun yksityiseltä (41.3 §)	• Jos kunta ei huolehdi, asukas voi tilata palvelun yksityiseltä (41.3 §)

Kunnan järjestämä pakkausjätteiden kuljetus

- Kunnan järjestämässä kuljetuksessa mukana kaikki kerättävät jätelajit eli seka-, bio- ja pakkausjätteet (2019 loppuvuoden tiedot):
  - 107 kuntaa, 36 % kunnista
  - 2,8 miljoonaa asukasta, 51 % asukkaista
  - Lisäksi noin 370 000 asukasta kunnan seka-, bio- ja jonkin pakkausjätelajin kuljetuksessa.
- Muovipakkausjätteen osalta vastaavasti (2021):
  - 117 kuntaa, 40 % kunnista
  - 3,1 miljoonaa asukasta, 57 % asukkaista
- Tiedot perustuvat KIVOn ja Kuntaliiton kyselyihin jätelaitoksilta ja kunnista
  - Seuranta hankalaa, koska tilanne muuttuu koko ajan
- Kunnan huolehtimisvastuulla ovat myös kiinteistönhaltijan kuljetusalueiden keräykset, jotka eivät ole vapaata markkinaehtoista keräystä
- Yksityisten tarjoamasta, jätehuoltomääräysten ulkopuolisesta keräyksestä ei ole tietoja. Kohdentuu useimmiten pieniin kiinteistöihin.

KUNTALIITTO

Pakkausjätteiden aluekeräys

Nykytila

- Pakkaustuottajille asetettu velvoitteet pakkausjäteasetuksessa
  - 1850 RINKI-ekopistettä lasi-, metalli- ja kartonkipakkauksille
  - 500 RINKI-ekopistettä muovipakkauksille
  - 30 alueellista vastaanottoterminaalia
  - Tuottaja kustantaa
- Kunnan jätelaitos voi täydentää aluekeräystä halutessaan
  - Käytäntö vaihtelee alueittain
  - Asukkaat kustantavat jätemaksuin

Jatkossa

- Pakkaustuottajille asetettu velvoitteet pakkausjäteasetuksessa
  - Järjestämisvelvollisuus kuten ennenkin, pistemäärän muutokset
  - 1000 RINKI-ekopistettä lasi-, metalli-, kartonki- ja **muovi**pakkauksille
  - 60 alueellista terminaalia
  - Tuottaja kustantaa
- Kunnan jätelaitos voi täydentää aluekeräystä halutessaan
  - Käytäntö vaihtelee alueittain
  - Asukkaat kustantavat jätemaksuin

KUNTALIITTO

KUNTA-
LIITTO